

Να βάζουμε συνεχώς αρχή.

π. Συμεών Κραγιόπουλος (†)

Να εξετάσουμε εάν βάλουμε αρχή στην πνευματική ζωή. Μπορεί να είμαστε χριστιανοί, βρεθήκαμε να είμαστε χριστιανοί, ακούμε ή μελετούμε μερικά πράγματα, αλλά μέσα στην καρδιά μας όμως έγινε αρχή; Δηλαδή η καρδιά μας μπήκε στον δρόμο της σωτηρίας, έκανε την αρχή του δρόμου αυτού;

Θα ήθελα να πω σ' αυτό το σημείο ότι, όταν βλέπουμε στον δρόμο μας να μην πάνε καλά τα πνευματικά πράγματα –να μην πηγαίνουν δηλαδή έτσι όπως τα ορίζει ο Θεός και όπως τα θέλει ο Θεός, και να μην προκόπτει η ψυχή μας– να προβληματιζόμαστε, να ανησυχούμε και να διερωτόμαστε τι συμβαίνει. Διότι ο Θεός είναι Θεός, δεν είναι άνθρωπος· και όταν αρχίζει ένα έργο μέσα στην ψυχή του ανθρώπου, το έργο αυτό το προχωρεί. Όπως λέει ο απόστολος Παύλος: «Ο εναρξάμενος εν υμίν ... επιτελέσει» (Φιλιπ. 1:6).

Δεν το ξεχνάει ο Θεός το έργο, δεν το αφήνει ημιτελές. Δεν εμφανίζεται, ας πούμε, ή δεν αποδεικνύεται, αν θέλετε να το πω έτσι, τρόπον τινά, αδύναμος ο Θεός. Ξέρει τι κάνει. Όταν αρχίζει ένα έργο μέσα στην καθεμιά ψυχή, ξέρει τι κάνει ο Θεός και επίσης ξέρει και πώς θα πάει αυτό το έργο και πώς θα φθάσει στο τέλος. Δεν πέφτει έξω ο Θεός.

Να εξετάσουμε λοιπόν αν όντως έγινε αρχή μέσα μας από τη δική μας πλευρά. Ο Θεός έκανε την αρχή μέσα μας δια του βαπτίσματος, αλλά εμείς από τη δική μας πλευρά, όταν ενηλικιωθήκαμε, όντως κατά-

λάβουμε καλά-καλά τα πράγματα; Καταλάβουμε καλά-καλά τι έγινε με το βάπτισμα και έτσι ειλικρινά, τίμια, ως λογικά πλάσματα ανταποκριθήκαμε σ' αυτό που θέλει ο Θεός, που έβαλε μέσα μας αρχή, και που πρέπει να φθάσει το έργο αυτό στο τέλος;

Αυτό να μελετήσουμε, αυτό να εξετάσουμε, αν όντως βάλαμε αρχή. Και για να μην πέσουμε έξω και νομίζουμε ότι βάλαμε αρχή, ενώ στην πραγματικότητα δεν βάλαμε, να ξέρουμε ότι αυτό φαίνεται από την πρόοδο την πνευματική, από την προκοπή την πνευματική· από το αν προχωρεί κανείς στη σωτηρία, στον αγιασμό, αν προχωρεί στην υπακοή και στην αφοσίωσή του στον Θεό, αν προχωρεί προς το τέλος. Εάν δεν πηγαίνουν καλά τα πράγματα, φαίνεται ότι δεν βάλαμε καλή αρχή.

Όσο κι αν είναι αλήθεια ότι κάποιος μπορεί να αρχίσει και ύστερα να ξεχαστεί και να πέσει –αυτό, ξέρετε, δεν μπορούμε να το αποκλείσουμε– όμως είναι πολύ δύσκολο, εάν όντως βάλει αρχή κάποιος, να γυρίσει πίσω, να σταματήσει. Φαίνεται ότι σταματάει εκείνος που έβαλε ψεύτικη αρχή. Φαίνεται να σταματάει, να μην προχωρεί εκείνος που έτσι επιπόλαια τα πήρε τα πράγματα. Να αρχίσει μέσα στην ψυχή, μέσα στην καρδιά του ανθρώπου έτσι να εργάζεται η χάρη του Θεού, και να μην πάνε καλά τα πράγματα, δεν γίνεται.

Και μελετώντας λοιπόν την όλη υπόθεση να μη δυσκολευτούμε – και δεν θα δυσκολευτούμε, αν τα δούμε τα πράγματα έτσι όπως λέμε– να δούμε τι γίνεται: Βάλαμε αρχή ή δεν βάλαμε; Ξεκινήσαμε ή όχι; Νιώθουμε μέσα μας τη χάρη του Θεού να δουλεύει, να εργάζεται, για να φέρει στο τέλος το όλο έργο της σωτηρίας μέσα στην ψυχή μας ή δεν γίνεται έτσι;

Έχουμε πει και άλλες φορές ότι οι πατέρες αισθάνονταν την ανάγκη να βάζουν κάθε μέρα, κάθε ώρα αρχή. Και πραγματικά, εκείνος που έβαλε μέσα στην ψυχή του αρχή, αισθάνεται την ανάγκη κάθε τόσο να βάζει αρχή, με την έννοια που είχαμε εξηγήσει, αν ενθυμείσθε, κάποια φορά, ότι η ψυχή του ανθρώπου είναι άβυσσος, και κάθε φορά που βάζει αρχή κανείς, παραδίδει τον εαυτό του στον Θεό, αλλά παραδίδει όσο μέρος από τον εαυτό του μπορεί να ελέγξει.

Πού να ελέγξει το όλο υποσυνείδητο κανείς και πού να ελέγξει το ασυνείδητό του; Αλλά κάνοντας όμως ο άνθρωπος αυτό, βάζοντας δηλαδή αρχή και πάλι αρχή και πάλι αρχή, ακριβώς όπως έκαναν οι πατέρες, τελικά αφοσιώνεται ο όλος άνθρωπος στον Θεό, παραδίδεται ο όλος

άνθρωπος στα χέρια του Θεού, και γίνεται ο άνθρωπος απλούς, οπότε δεν έχει μετά ούτε βιώματα υποσυνειδήτου ούτε βιώματα ασυνειδήτου, αλλά είναι ανοιχτός ενώπιον του Θεού. Και έτσι λαμπικαρισμένος και οδηγούμενος από τον Θεό, είναι πλήρης χάριτος Θεού.

Επομένως, το θέμα είναι σοβαρό· να το μελετήσουμε και να μην αφήσουμε τον εαυτό μας να αδιαφορήσει. Μπορούμε από τα αποτελέσματα, επαναλαμβάνω, να καταλάβουμε αν όντως έχουμε βάλει ή όχι σωστή αρχή. Μπορούμε να καταλάβουμε από τα αποτελέσματα αν προκόπτει η ψυχή μας.

Αν θέλετε, να πούμε πιο συγκεκριμένα: Αν νιώθουμε την ανάγκη, χωρίς να απογοητευόμαστε, χωρίς να απελπιζόμαστε, χωρίς τάχα να κουραστούμε, αόκνως και πρόθυμα να βάζουμε συνεχώς αρχή, με την έννοια που έχουμε εξηγήσει άλλες φορές, αυτό είναι μια σοβαρότατη ένδειξη, απόδειξη θα έλεγα, ότι προκόπτει κανείς πνευματικά. Διότι είναι αδύνατον να βάζει κανείς αρχή έτσι ειλικρινά, τίμια κάθε τόσο και να μην έχει βάλει σωστή αρχή ευθύς εξαρχής. Ή, είναι αδύνατον πάλι να είναι τάχα στον δρόμο του Θεού κανείς και να μην αισθάνεται την ανάγκη να βάζει συνεχώς αρχή.

Από το βιβλίο: π. Συμεών Κραγιοπούλου, «Θέλεις να αγιάσεις;», Σεπτέμβριος, Πανόραμα Θεσσαλονίκης, 2017, σελ. 130.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>